

Maag- Darm- en Leverziekten

Coloscopie Bevolkingsonderzoek

Inleiding

Naar aanleiding van een positieve iFOBT (ontlastingstest) bent u op het spreekuur van de Maag-, Darm- en Leververpleegkundige (MDL verpleegkundige) geweest. De MDL verpleegkundige heeft u tijdens dit intakegesprek informatie gegeven over het darmonderzoek, de voorbereiding en mogelijke sedatie.

Wat is een coloscopie?

Een coloscopie is een onderzoek waarbij de hele dikke darm nauwkeurig op de aanwezigheid van afwijkingen wordt geïnspecteerd. Het totale onderzoek duurt ongeveer 30 minuten. De coloscopie wordt gedaan met behulp van een endoscoop, een videocamera die in een lange, dunne buigzame slang is ingebouwd. De coloscopie wordt verricht door een Maag-, Darm- en Leverarts (MDL arts) of een internist.

Om het onderzoek voor u zo aangenaam mogelijk te laten verlopen, kunt u een kortdurend slaapmiddel krijgen (sedatie), dit zorgt voor een lichte "roes" tijdens het onderzoek.

Medicijngebruik

Gebruikt u bloedverdünnende medicatie?
Wanneer u antistolling geneesmiddelen gebruikt, is het belangrijk dat u de instructies, die u hebt gekregen van de MDL verpleegkundige, naleeft. De MDL verpleegkundige voert indien nodig hierover overleg met de MDL arts. Wanneer u deze adviezen niet heeft opgevolgd, moet u dit altijd voor het onderzoek melden aan de arts die het onderzoek verricht.

Indien u de geneesmiddelen Marcoumar of Acenocoumarol gebruikt:

- De trombosedienst wordt door de MDL verpleegkundige ingelicht over de afspraken die met u zijn gemaakt over het gebruik van de antistolling geneesmiddelen.
- In verband met de bloedstolling:
 - **Prikt u zelf** de waarde van de bloedstolling, neem uw meetapparatuur mee. U prikt voor het onderzoek de stollingswaarde op de behandelkamer.
 - **Prikt u niet zelf** de waarde, laat op de dag van het onderzoek één uur van tevoren bloedprikken bij de afdeling Bloedafname (route 27).
- Na het onderzoek hoort u wanneer u weer met de antistolling mag starten.

Gebruikt u ijzertabletten?

IJzertabletten geven een zwarte verkleuring in de darmwand, hierdoor kan de arts uw darm niet goed beoordelen. Daarom moet u 5 dagen voor het onderzoek stoppen met het innemen van de ijzertabletten.

Heeft u diabetes (suikerziekte)?

De MDL verpleegkundige heeft met u afspraken gemaakt over het aanpassen van uw tabletten en/of insulinegebruik. Mocht uw bloedsuiker te laag worden, dan mag u altijd dextro-tabletten innemen, ook als u niet meer mag eten.

Tip: Gebruikt u insuline, neem altijd uw insuline en uw glucosemeetapparatuur mee naar het ziekenhuis.

Gebruikt u een anticonceptiepil?

Door de voorbereiding op het darmonderzoek is er een verminderde

werking van de anticonceptiepil (zie de bijsluiter).

Afspraken ten aanzien van de medicatie:

Geneesmiddel	Beleid

Bent u bloeddonor?

Vanwege het onderzoek kan het zijn dat u voor een bepaalde tijd geen bloed mag geven. De bloedbank kan u daar verder over informeren.

De voorbereiding

Om een zo goed mogelijke diagnose te kunnen stellen, is het belangrijk om voorafgaand aan het onderzoek de darm goed te reinigen. Dit doet u door onderstaand advies op te volgen.

Twee dagen voor het onderzoek:

Om uw dikke darm optimaal voor te bereiden, is het van belang dat u twee dagen voorafgaand aan het onderzoek een licht verteerbaar dieet volgt.

Licht verteerbare voeding bestaat uit:

Witte rijst, pasta's, gekookte aardappelen, gekookte groenten, kip, vis, tartaar/mager rundergehakt, wit brood (met beleg), beschuit, crackers, zuivelproducten, fruit (zonder pitjes), enz.

Het is niet toegestaan om rauwkost, zaden/pitjes of volkoren producten te eten, zoals; muesli, kiwi's, druiven, aardbeien, noten en peulvruchten.

Eén dag voor het onderzoek:

Op deze dag begint u met het drinken van het laxemiddel (Picoprep). U mag tot 1 uur voor u begint met het drinken van de Picoprep nog een licht verteerbare maaltijd. Hierna mag u niet meer eten. Wel mag u onbeperkt heldere dranken drinken.

Toegestane heldere dranken:

Water (met of zonder smaak/limonade), heldere appelsap/dubbelfris, heldere kruiden- of vruchtenthee zonder suiker (wel

zoetstof), heldere bouillon, heldere sportdranken, enz.

Het is niet toegestaan de volgende dranken te drinken: zwarte thee, koffie, troebele of rode vruchtensappen, koolzuurhoudende dranken en melk(producten).

Laxeren voor het onderzoek:

U heeft van de MDL verpleegkundige een recept voor laxemiddelen gekregen: Picoprep en Bisacodyl. U kunt met dit recept terecht bij de apotheek.

U maakt de Picoprep als volgt klaar:

- Vul een glas met koud water.
- Open de verpakking Picoprep.
- Leeg de inhoud van het zakje in het glas.
- Roer twee à drie minuten tot de oplossing niet meer bruist. Wanneer de melkachtige oplossing warm wordt, wacht dan tot deze is afgekoeld.
- Drink het glas in één keer leeg.

U volgt het volgende laxeschema

<i>U heeft het onderzoek vóór 13:00 uur</i>	<i>U heeft het onderzoek ná 13:00 uur</i>
Dag vóór het onderzoek:	Dag vóór het onderzoek:
14:00 2 tabletten bisacodyl 16:00 U mag niet meer eten	17:00 2 tabletten Bisacodyl 19:00 U mag niet meer eten
17:00 1 ^{ste} glas Picoprep 17:00 - 20:00 2 liter heldere dranken	20:00 1 ^{ste} glas Picoprep 20:00 - 23:00 2 liter heldere dranken
Dag ván het onderzoek:	Dag ván het onderzoek:
5:00 2 ^{de} glas Picoprep 5:00 - 8:00 2 liter heldere dranken	9:00 2 ^{de} glas Picoprep 9:00 - 12:00 2 liter heldere dranken

Blijft u in de buurt van een toilet, zodra u met laxeren begint. Het kan 1-3 uur duren voor de ontlasting opgang komt.

Medicatie:

Neem uw medicatie één uur voordat u begint met drinken of één uur nadat u gestopt bent met drinken van het laxemiddel en de heldere dranken.

Belangrijk:

Uw darm begint schoon te worden zodra uw ontlasting lijkt op urine (waterdun, lichtkleurig en helder). Voor een goed gereinigde darm moet u echter nog steeds

zoveel mogelijk van de toegestane heldere dranken blijven drinken.

Tips bij de voorbereiding op het onderzoek:

- Om de ontlasting goed op gang te brengen, adviseren wij om regelmatig te bewegen.
- Drink niet alleen water, maar varieer zoveel mogelijk.
- Drink tenminste eenmaal bouillon.

Let op:

Wanneer u een kortdurend slaapmiddel krijgt tijdens het onderzoek, mag u na het onderzoek niet alleen naar huis. Regel van tevoren iemand die u naar huis kan brengen, anders kan het onderzoek niet doorgaan.

Dag van het onderzoek

Wat neemt u mee?

- Afsprakenkaartje.
- Schoon ondergoed, zo nodig een brillenkoker en/of doosje voor het gehoorapparaat.
- Wanneer nodig iemand die u naar huis kan brengen of het telefoonnummer waarop deze persoon te bereiken is.

Waar meldt u zich?

U meldt zich tien minuten voor de afgesproken tijd bij de balie van de Scopie afdeling in het Groene Hart Ziekenhuis:
Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

U volgt vanaf de hoofdingang route 38.

Voor het onderzoek

Een endoscopieverpleegkundige haalt u op uit de wachtruimte. U krijgt de gelegenheid om de onderkleding (broek/rok en ondergoed) uit te trekken.

Wanneer met u is afgesproken dat een kortdurend slaapmiddel krijgt, dan wordt vooraf de bloeddruk gemeten. Ook krijgt u een knijpertje op de vinger om het zuurstofgehalte in het bloed te meten tijdens het onderzoek.

U krijgt een infuusnaaldje in het bloedvat aan de binnenkant van uw elleboog. Via dit naaldje krijgt u het slaapmiddel toegediend.

Tijdens het onderzoek

Het is niet toegestaan dat er andere mensen, zoals familieleden aanwezig zijn tijdens het onderzoek.

U ligt tijdens het onderzoek op uw linkerzij op een bed. De arts brengt de endoscoop voorzichtig via uw anus in de dikke darm. Om een goed beeld te krijgen van de binnenkant van uw darm, blaast de arts via de endoscoop lucht in uw darm. U kunt door de ingeblazen lucht last krijgen van darmkrampen en winderigheid; dit is een normale reactie.

De arts neemt soms tijdens het onderzoek stukjes weefsel weg, dit is pijnloos. Het weefsel wordt opgestuurd naar het laboratorium voor onderzoek door de patholoog.

Na het onderzoek

Wanneer u tijdens het onderzoek een slaapmiddel heeft gekregen, blijft u na het onderzoek nog twee uur op de Scopie afdeling om uit te slapen. Als u goed wakker bent, krijgt u een broodmaaltijd en iets te drinken.

U kunt na het onderzoek last hebben van darmkrampen. Probeer zoveel mogelijk winden te laten, hierdoor nemen de krampen af. U kunt eventueel thuis paracetamol nemen tegen de buikpijn.

Mogelijke complicaties

Een coloscopie is een veilige onderzoeksmethode. Toch kunnen soms complicaties optreden:

- Een scheurtje in de darmwand (perforatie). De kans hierop neemt toe als de darmwand ernstig ontstoken is of als een poliep wordt verwijderd.
- Een bloeding. Het verwijderen van een poliep kan een bloeding tot gevolg hebben. Deze bloeding kan tijdens het onderzoek ontstaan, maar ook een aantal dagen na het onderzoek.

Bij een klein gedeelte van de mensen lukt het niet om bij een coloscopie het begin van de dikke darm te bereiken, waardoor niet de hele darm kan worden onderzocht.

De uitslag

Direct nadat u bent bijgekomen van de coloscopie krijgt u van de MDL arts te horen of er op basis van het onderzoek aanwijzingen zijn voor een afwijking.

U wordt 5 tot 7 dagen na het onderzoek gebeld door de MDL verpleegkundige. Wanneer er weefsel is afgenomen tijdens het onderzoek krijgt u hiervan tijdens het telefonisch consult de uitslag.

De uitslag van het onderzoek wordt gecommuniceerd naar het RIVM. Hiervoor is uw toestemming gevraagd tijdens het intakegesprek.

Contact

Heeft u vragen over het onderzoek of de voorbereiding?

Neem gerust contact op met de MDL verpleegkundige, op werkdagen tussen 8.00 - 9.00 uur: (0182) 50 56 54.

Het laxeren lukt niet?

Als het drinken van het laxeermiddel niet lukt, als u moet braken of is de ontlasting niet waterdun en helder op de dag van het onderzoek. Wij adviseren u om contact op te nemen met de Scopie afdeling, op werkdagen tussen 8.00 - 17.00 uur: (0182) 50 50 17.

Wilt u het onderzoek verzetten of annuleren?

Neem dan contact op met de MDL verpleegkundige op werkdagen tussen 8:00 - 9:00 uur: (0182) 50 56 54.

Heeft u complicaties/lichamelijke klachten na het onderzoek?

Als u na het onderzoek aanhoudende buikpijn, koorts, veel of langdurig bloedverlies bij uw ontlasting heeft, raden wij u aan u contact op te nemen met de Scopie afdeling. Op werkdagen tussen 8.00 - 17.00 uur: (0182) 50 50 17.

Buiten kantoortijden kunt u contact opnemen met de Huis Artsen Post (HAP) via telefoonnummer: (0182) 32 24 88.

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u kijken op de volgende websites:

- www.ghz.nl/specialismen/maag,-darm-en-leverziekten/
Informatie over het darmonderzoek en de behandeling van darmkanker in het Groene Hart Ziekenhuis.

- www.rivm.nl/onderwerpen/B/bevolkingsonderzoek_darmkanker
Informatie van het RIVM over het bevolkingsonderzoek.
- www.bevolkingsonderzoekzuid-west.nl/darmkanker
Informatie over het bevolkingsonderzoek in Zuid-Holland.
- www.ghz.nl/specialismen/scopie-afdeling
Informatie over het darmonderzoek in het Groene Hart Ziekenhuis.
- www.mlids.nl/brochures
Algemene informatie over het darmonderzoek.
- www.secplatform.nl
Informatie over de samenwerkende endoscopie centra.
- www.ghz.nl
Voor algemene informatie over het ziekenhuis. U kunt ook bellen naar het algemene informatienummer: (0182) 50 50 50.

Tot slot

Wij verzoeken u vriendelijk op tijd aanwezig te zijn. Het kan voorkomen dat uw afspraak uitloopt vanwege bijvoorbeeld een spoedgeval. We hopen dat u hiervoor begrip heeft.

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
juni 2016
04.07.089